

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- โธมัส คลีวี. **บุชิตโด กฎของซามูไร**. แปลโดย กอปรเชษฐ ตย์คานนท์. กรุงเทพมหานคร: ท้อป
ปรินซ์ พับบลิชเคชั่น, 2545.
- พิพาดา ยังเจริญ. **ประวัติอารยธรรมญี่ปุ่น**. กรุงเทพมหานคร: โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- พิพาดา ยังเจริญ. **จักรพรรดิ นักรบ และพ่อค้า ในสังคมญี่ปุ่นก่อนสมัยใหม่**.
กรุงเทพมหานคร: แอคทีฟ พรีน, 2546.
- ภิรมย์ พุทธิรัตน์. **ซามูไร ชนชั้นนักรบของญี่ปุ่น**. กรุงเทพมหานคร: อมรการพิมพ์, 2530.
- มียาโมโต มุซาชิ. **คัมภีร์แห่งห้วงทั้งห้า**. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์, 2535.
- ยูคิโอ มิซึมา. **วิถีแห่งซามูไร**. แปลโดย ภูมรัตน์ สวัสดิ์ดิเวช. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
สร้อยทอง, 25--.
- ศรีนวล ศรีจินดาภรณ์. **การศึกษาเปรียบเทียบเรื่องความหลุดพ้นตามทรรศนะพระพุทธศาสนา
นิกายเถรวาทและนิกายเซ็น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาปรัชญา
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- สุรางค์ศรี ดันเสียงสม. **ประวัติศาสตร์ญี่ปุ่นโดยสังเขป**. กรุงเทพมหานคร: โครงการตำราคณะ
อักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- สุสูกิ ไดเซตซ์ที. **เซ็นกับวัฒนธรรมญี่ปุ่น**. แปลโดย จำนงค์ ทองประเสริฐ. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร : ราชบัณฑิตยสถาน, 2547.
- สุวินัย ภรณวลัย. **มุซาชิ ฉบับทำพระจันทร์**. กรุงเทพมหานคร: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2538.
- เสฐียร พันธงชัย. **บุชิตโด**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2475.
- เสถียร วีรกุล. **ตำราพิชัยสงครามซุนวู**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ก.ไก่, 2529.

ภาษาอังกฤษ

- Angmelvin. "Koetsu S.E. Asian; Distributor of Koetsu Phono Equipment." 2005. [Online]
Available from: <http://home3.pacific.net.sg/~angmelvin/index.htm> [3 March, 2005.]
- Blomberg, Catharina. *The Heart of the Warrior: Origins and Religious Background of the
Samurai System in Feudal Japan*. Kent:: Japan Library, 1994.

- Cafe de Elle Saito. "京都名刹めぐり その 光悦寺." 2005. [Online] Available from:
<http://www.elle-saito.co.jp/cgi-bin/pbbs/photob0.cgi?mode=disp&no=701> [13 March, 2005.]
- Cameron, G. H. III. "*The Real Musashi.*" 2001. [Online] Available from:
http://ejmas.com/jalt/jaltart_Hurst_0101.htm [25 January, 2005.]
- Cleary, Thomas. *The Code of the Samurai: A Contemporary Translation of the Bushido Shoshinshu of Taira Shikesuke.* U.S.A.: Tuttle Publishing, 1999.
- Eiji, Yoshikawa. *Musashi.* Translated by Charles S. Terry. Tokyo: Kodansha International, 2001.
- "*Famous Duels.*" [Online] Available from:
<http://www.geocities.com/Tokyo/Courtyard/1553/duels.htm> [24 February, 2005.]
- Friedler, Robert. "*Book of Five Rings-Water.*" 2005. [Online] Available from:
<http://artofwar.thetao.info/japan/water.htm> [25 January, 2005.]
- Fullerton, Bryan. "*Concerning the Life of Miyamoto Musashi.*" 1996. [Online] Available from:
http://www.japan-101.com/history/miyamoto_musashi.htm [25 January, 2005.]
- Harris, Victor. "*Japan during Musashi's Lifetime.*" 1996. [Online] Available from:
<http://www.samurai.com/5rings/transintro/japan.html> [25 January, 2005.]
- Lay, David. "*Origins of the Samurai.*" 2003. [Online] Available from:
<http://www.judoinfo.com/samurai.htm> [1 February, 2005.]
- Leung, Kenneth. "*Miyamoto Musashi.*" 27 June, 1997. [Online] Available from:
<http://www.geocities.com/Colosseum/1705htm> [24 May, 2002.]
- "*Miyamoto Musashi.*" [Online] Available from:
[http://www.harenet.ne.jp/ohara/musashi\(E\).htm](http://www.harenet.ne.jp/ohara/musashi(E).htm) [25 January, 2005.]
- Online Japanese Dictionary. "*Battle of Sekigahara.*" 12 September, 2004. [Online] Available from:
http://www.docoja.com/cgi-bin/mainwordj?histg+Battle_of_Sekigahara+dico/hisgifg [3 March, 2005.]
- Scott, Eric. "*Musashi's Pretty Correct History.*" [Online] Available from:
http://www.musashiusa.org/pages_F/History.htm [25 January, 2005.]
- Stanley, T. A. and R.T.A. Irving. "*Miyamoto Musashi.*" 2000. [Online] Available from:
<http://hkuhist2.hku.hk/nakasendo/miyamoto.htm> [25 January, 2005.]

West, C.E. and Seal, F.W. "*Miyamoto Musashi.*" 2003. [Online] Available from:

<http://samurai-archives.com/musashi.html> [25 January, 2005.]

William, Scott. "*Introduction; The Unfettered Mind by Takuan Soho.*" [Online] Available

from: <http://www.american-buddha.com/unfettered.intro.htm> [25 January, 2005.]

Yamamoto, Tsunetomo. *Bushido: The Way of the Samurai.* Translated by Minoru Tanaka.

U.S.A: Square One Publishers, 2002.

Yates, Mick. "*Miyamoto Musashi.*" 2005. [Online] Available from:

<http://www.leader-values.com/Content/detail.asp?ContentDetailID=801> [15 March, 2005.]

"*Yoshikawa Eiji-Japanese Author.*" 2002. [Online] Available from:

http://www.japan-101.com/art/yoshikawa_eiji.htm [25 January, 2005.]

"*武蔵年表(Musashi's Chronological Table).*" 2005. [Online] Available from:

http://www.optic.or.jp/musashi/fr_hajimeni.htm [24 February, 2005.]

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. **จากญี่ปุ่น**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2544.

เพ็ญศรี กาญจนโมทย์. การสร้างชาติของญี่ปุ่นในระยะแรก: ผลงานของสามวีรบุรุษ 1560-1616.

เอกสารไทย-ญี่ปุ่นศึกษา. 4,1(เม.ย. 2525) : 1-30.

เพ็ญศรี กาญจนโมทย์. ศาสนาพุทธมีส่วนสร้างสรรค์วัฒนธรรมญี่ปุ่นได้มากน้อยเพียงไร. **เอกสาร**

ไทย-ญี่ปุ่นศึกษา. 3,1(เม.ย. 2524) : 1-30.

ศุภนิมิต. **ไขหลักจิตภาวะสังขารม**. กรุงเทพมหานคร: อักษรสยาม, 2473.

ไรเซอร์, อี. โอ. **เรื่องของชนชาติญี่ปุ่น**. แปลโดย ประเสริฐ จิตติวัฒนพงศ์. กรุงเทพมหานคร :

กราฟิคอาร์ต, 2544.

ภาษาอังกฤษ

Noguchi, Minoru. *Samurai-Warrior: Its Image and Reality*. Bangkok: Chulalongkorn

University, 1996 (IAHA 14th Conference International Association of Historians of

Asia Chulalongkorn University, Bangkok 20-24 May 1996.)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

เนื้อเรื่องย่อ

ต้นฉบับภาษาญี่ปุ่นของนวนิยายเรื่อง มุซะมิ มีทั้งสิ้น 7 เล่ม คือ ภาคดิน (Earth) ภาคน้ำ (Water) ภาคไฟ (Fire) ภาคลม (Wind) ภาคท้องฟ้า (Sky) ภาคดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ (Sun and Moon) และภาครู้แจ้ง (The Perfect Light) ส่วนฉบับที่แปลเป็นภาษาอังกฤษนั้น ได้รวบรวมเนื้อหาของทั้ง 7 เล่มเป็นเล่มเดียว และไม่ได้แบ่งเนื้อเรื่องเป็นตอนมากเท่ากับต้นฉบับ อย่างไรก็ตามฉบับแปลก็มีเนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ตรงตามต้นฉบับทุกประการ เนื้อเรื่องแต่ละภาคของนวนิยายเรื่องมุซะมิมิดังต่อไปนี้

ภาคดิน : หลังจากที่สงครามเซกิงะสะระสิ้นสุดลง ไดเมียวฝ่ายตระกูลโทเกะกลายเป็นฝ่ายชนะสงคราม ส่วนไดเมียวฝ่ายโอซากาเป็นฝ่ายพ่ายแพ้สงครามอย่างราบคาบ ทะเกะโสะ (ภายหลังเปลี่ยนชื่อเป็นมุซะมิ) กับมะตะสะจิเพื่อนสนิทที่เติบโตมาจากหมู่บ้านเดียวกัน ได้เข้าร่วมรบในสงครามครั้งนี้โดยอยู่ฝ่ายโอซากาในฐานะพลเดินเท้า วันที่สงครามสิ้นสุดทั้งสองนอนบาดเจ็บอยู่ในสมรภูมิ เมื่อระลึกได้ว่าฝ่ายของตนแพ้สงคราม ทั้งสองจึงพากันเดินทางหลบหนีการจับกุมของทหารฝ่ายตรงข้ามทั้งที่ร่างกายยังได้รับบาดเจ็บอยู่ ในที่สุดก็ได้เดินทางมาหลบซ่อนและรักษาตัวอยู่ในโรงเก็บฟืนของโอะโคแม่หม้ายกับอะเกะมิลูกสาวที่หาเลี้ยงชีพด้วยการขายของจากศพในสนามรบไปขาย มะตะสะจิได้สนิทสนมกับโอะโคและเริ่มมีความสัมพันธ์กัน ส่วน ทะเกะโสะปฏิเสธที่จะมีความสัมพันธ์ด้วยจึงทำให้ทำให้โอะโคไม่พอใจ ทั้งทะเกะโสะและมะตะสะจิได้ช่วยโอะโคกำจัดโจรที่มารีดไถนางเป็นประจำได้สำเร็จ ในคืนก่อนที่ทะเกะโสะและมะตะสะจิจะออกเดินทางกลับบ้านมียะโมะโตะซึ่งเป็นบ้านเกิด ทั้งสี่คนได้ดื่มเหล้าฉลองกัน แต่เมื่อทะเกะโสะตื่นขึ้นมาตอนเช้ากลับพบว่าทั้งโอะโค อะเกะมิ และมะตะสะจิได้หลบหนีออกจากบ้านไปแล้ว ทะเกะโสะจึงเดินทางไปยังหมู่บ้านมียะโมะโตะเพื่อแจ้งข่าวของมะตะสะจิให้โอะซุจิแม่ของมะตะสะจิทราบ แต่กลับถูกนางโอะซุจิและคนในหมู่บ้านเข้าใจผิดจึงแจ้งทางการให้เข้าจับกุมทะเกะโสะทำให้เขาต้องต่อสู้ทำร้ายคนของทางการและหลบหนีขึ้นไปอยู่บนภูเขา พระเซ็นทะกุอันซึ่งอาศัยอยู่ที่วัดของหมู่บ้านขณะนั้นสามารถจับตัวทะเกะโสะได้โดยความยินยอมของทะเกะโสะเอง จากนั้นจึงทำโทษโดยการผูกทะเกะโสะห้อยไว้ใต้ต้นไม้ จากนั้นโอะซุจิได้ช่วยทะเกะโสะลงมาและทั้งสองคนก็ได้หลบหนีออกไปจากหมู่บ้าน เนื่องจากทะเกะโสะต้องการไปช่วยพี่สาวของตนที่ถูกทางการจับเป็นตัวประกัน จึงต้องแยกทางกับโอะซุจิที่สะพานใกล้ร้านน้ำชาโดยสัญญาไว้ว่าจะกลับมาหลังจากที่ตนได้ช่วยพี่สาวออกมาได้แล้ว แต่ทะเกะโสะกลับหลงไปติดกับดักของทะกุอันทำให้ต้องถูกลงโทษด้วย

การถูกกักขังอยู่ในห้องมืดภายในปราสาทวิเมะจิของเจ้าเมืองเป็นเวลา 3 ปี เนื่องจากช่วงเวลาที่ถูกขังนี้ที่ทะเลโกลได้มีโอกาสอ่านหนังสือที่มีคุณค่าหลายเล่มทำให้เมื่อได้รับการปล่อยตัวออกมาเขาก็คงเป็นคนใหม่ที่มีความคิดสุขุมรอบคอบ และสุขภาพดีขึ้น เจ้าเมืองและทะเลโกลจึงเปลี่ยนชื่อทะเลโกลใหม่เป็นมิยะโมะตะ มุชะมิ เมื่อมุชะมิเดินทางมายังสะพานที่เคยแยกกันกับโอะทซุก็ได้พบนางซึ่งยังคงคอยอยู่ที่นั่นโดยอาศัยทำงานที่ร้านน้ำชาใกล้ ๆ สะพานดังกล่าว โอะทซุต้องการติดตามเดินทางไปกับมุชะมิด้วย แต่เนื่องจากมุชะมิได้ตัดสินใจที่จะแสวงหาสัจธรรมตามแนวทางของวิถีแห่งดาบซึ่งเป็นวิถีแห่งซามูไรแล้วจึงไม่สามารถให้โอะทซุเดินทางไปกับตนได้ จำต้องทิ้งนางไว้ที่สะพานแห่งนั้น

ภาคนี้ : หลังจากแยกกับโอะทซุแล้วมุชะมิได้ตั้งใจฝึกฝนวิชาดาบของตนด้วยใจที่แน่วแน่มิยอมศิโรราบคือ แม่น้ำ ภูเขา น้ำตกเป็นอาจารย์ของตนจนกระทั่งมีฝีมือที่เยี่ยมยอดจากนั้นจึงได้ออกเดินทางไปประลองฝีมือกับสำนักโยะมิโอะกะ มุชะมิสามารถเอาชนะศิษย์สำนักนี้ได้โดยง่ายตาย แต่เนื่องจากในเวลานั้นหัวหน้าสำนักคือ โยะมิโอะกะ เซะอิจุโรออกไปตีแม่เหล้าเที่ยวผู้หญิงและกลับสำนักมาในสภาพที่ไม่สามารถจะทำการต่อสู้ได้ บรรดาศิษย์ในสำนักจึงลงความเห็นให้ลอบฆ่ามุชะมิที่กำลังนั่งรออยู่ในห้องที่จัดเตรียมไว้ แต่เมื่อจะลงมือตามแผนการมุชะมิก็ได้หายตัวไปเสียแล้ว ระหว่างทางที่ศิษย์ของสำนักออกตามล่าหาตัวมุชะมิก็ได้พบกับมะตะสะจิ ทำให้มะตะสะจิทราบว่ามีมุชะมินั้นก็คือทะเลโกลเพื่อนเก่าของตน มะตะสะจิเมื่อหนีจากมุชะมิมาเมื่อ 3 ปีก่อนก็ได้อยู่กับนางโอะโคพร้อมด้วยอะเกะมิ โดยเปิดร้านน้ำชาซึ่งบังเอิญเป็นร้านที่เซะอิจุโรและศิษย์ของสำนักโยะมิโอะกะคนอื่น ๆ มักจะมาตีแม่เหล้าบ่อยเนื่องจากชอบพอในตัวอะเกะมิและโอะโค มุชะมิเมื่อหนีออกมาจากสำนักโยะมิโอะกะก็ได้พบกับนางโอะซุจิและคนที่สถาบันกับคนในตระกูลของตนไว้ว่าจะตามล่าเอาชีวิตมุชะมิให้ได้แม้ตัวเองจะต้องตาย ด้วยเหตุที่ยังเชื่อว่ามุชะมิฆ่ามะตะสะจิตาย และเป็นผู้พาโอะทซุคู่มันของมะตะสะจินี้ไปด้วยกัน มุชะมิเมื่อเผชิญหน้ากับนางโอะซุจิมิได้ตอบโต้ได้ ๆ ได้แต่รีบเดินหนีไป ต่อมามุชะมิได้เข้าพักที่โรงแรมแห่งหนึ่งจึงได้พบกับโจทะโรซึ่งเป็นเด็กรับใช้อยู่ในโรงแรมแห่งนั้นและได้รับโจทะโรเป็นศิษย์ ส่วนมะตะสะจิได้ฝากจดหมายของตนให้โจทะโรนำมาให้มุชะมิ มุชะมิจึงได้เขียนจดหมายเพื่อนัดหมายให้มะตะสะจิไปพบตนตอนปีใหม่ แต่อะเกะมิกลับมาตามนัดแทนเนื่องจากได้รับจดหมายดังกล่าวแทนมะตะสะจิและอะเกะมิเองได้แอบหลงรักมุชะมิมานานแล้ว มุชะมิได้ออกเดินทางไปประลองกับสำนักโฮโสะอินซึ่งมีชื่อเสียงในศิลปะการต่อสู้อีกสำนักหนึ่ง มุชะมิเป็นฝ่ายชนะอีกเช่นเคย แต่ต่อมาเนื่องจากทางการของเมืองนาระต้องการที่จะปราบปรามเหล่าโรนินที่สร้างความวุ่นวายเดือดร้อนแก่ชาวบ้าน ทำให้มุชะมิต้องต่อสู้กับกลุ่มโรนินเหล่านี้และพวกศิษย์สำนักโฮโสะอิน

ที่ร่วมมือกัน เมื่อมุขะฉินะการต่อสู้จึงได้ทราบความจริงภายหลังว่าเป็นอุบายของพระนิกกันที่อาศัยฝีมือของมุขะฉินะการปราบปรามพวกโรนินที่ก่อความวุ่นวายเหล่านี้ แม้จะมีชัยชนะเหนือผู้คนมากมายแล้วแต่มุขะฉินะการก็ต้องการที่จะต่อสู้และเอาชนะชะเงะกิฉุฉุผู้ก่อตั้งสำนักโคะยะงิวที่มีชื่อเสียงอีกสำนักหนึ่งให้ได้ แต่เนื่องจากสำนักนี้ไม่นิยมการประลองฝีมือ มุขะฉินะการจึงหาทางเข้าพบชะเงะกิฉุฉุและพยายามก่อเรื่องเพื่อยุให้เกิดการต่อสู้ ครั้นแล้วมุขะฉินะการก็ได้พบว่าชะเงะกิฉุฉุได้ปลื้มตัวออกจากความวุ่นวายในสังคมและดำเนินตามวิถีแห่งเซ็น มุขะฉินะการจึงเกิดความละอายและยิ่งเมื่อได้รู้ว่าโอะทซุได้อาศัยอยู่ที่สำนักแห่งนี้ มุขะฉินะการจึงได้หลบหนีออกจากปราสาทโคะยะงิว

ภาคไฟ : มะตะสะสะจิได้ตัดสินใจหนีออกจากร้านเหล้าของโอะโคและทำงานเลี้ยงชีพด้วยตนเองโดยเป็นกรรมกรก่อสร้างที่โอะซากา ต่อมาเมื่อพบกับโอะซุซึกับกนซึ่งเป็นแม่และลูกของตน มะตะสะสะจิจึงโกหกคนทั้งสองว่าตนได้เป็นศิษย์เอกของสำนักดาบแห่งหนึ่งและอ้างว่าตนได้เปลี่ยนชื่อเป็นชะชะกิ โคะจิโร โดยใช้ใบประกาศนียบัตรที่ตนบังเอิญเก็บได้จากซามูไรที่ถูกฆ่าตายที่เขตก่อสร้างมาเป็นหลักฐานยืนยัน ทั้งโอะซุซึและกนเชื่อมะตะสะสะจิอย่างสนิทใจ ทั้งสามตั้งใจที่จะออกเดินทางตามล่ามุขะฉินะการและโอะทซุซึเพื่อกู้เกียรติของวงศ์ตระกูลคืนมา ทั้งนี้มะตะสะสะจิเข้าใจผิดคิดว่ามุขะฉินะการได้หลอกพาโอะทซุซึคู่มั่นของตนหนีไปจริง ๆ แต่ในที่สุดมะตะสะสะจิก็ได้หนีโอะซุซึไปเนื่องจากไม่สามารถทนนิสัยของนางโอะซุซึได้ หลังจากนั้นกนก็ได้ช่วยชีวิตอะเกะมิที่กำลังจะฆ่าตัวตายด้วยการเดินลงทะเลเพราะเสียใจที่ถูกชะเงะอิรุโรมันชินโดยมีนางโอะโคแม่ของตนอยู่เบื้องหลัง กนได้จมน้ำตายจากนั้นโอะซุซึจึงต้องเดินทางเพียงลำพัง เนื้อเรื่องกล่าวถึงชะชะกิ โคะจิโรผู้ที่มีความสามารถในวิชาดาบเป็นอย่างยิ่งได้บังเอิญรู้จักกับชะเงะอิรุโร ชะเงะอิรุโรจึงชักชวนให้โคะจิโรไปพักอยู่ที่สำนักเป็นครูดาบให้กับตน เพราะชะเงะอิรุโรมันชินจะประลองฝีมือกับมุขะฉินะการในปีใหม่ที่กำลังจะมาถึงตามการนัดหมายของมุขะฉินะการ โคะจิโรได้ตอบตกลงตามนั้น ส่วนมุขะฉินะการเมื่อพลาดโอกาสที่จะต่อสู้กับชะเงะกิฉุฉุแล้วก็ยังคงต้องการที่จะพิสูจน์ฝีมือตัวเองจึงได้เดินทางตามหาฉิมิโคะ บะอิเกินช่างตีเหล็กที่มีชื่อเสียงในการใช้เคียวและลูกตุ้มเป็นอาวุธในการต่อสู้ ในระหว่างเดินทางมุขะฉินะการได้เกิดพลาดเหยียบตะปูจนทำให้เท้าบวมเป็นหนอง มุขะฉินะการได้พินิจอาการเจ็บปวดด้วยการพินิจยอดเขาอินทรีที่มีความสูงมาก จนอาการบาดเจ็บที่เท้าทุเลาลง มุขะฉินะการไม่ทราบว่าโอะทซุซึและโจทะโรได้อาศัยอยู่ที่สำนักซีตรงเชิงเขานั้นเองหลังจากที่โอะทซุซึและโจทะโรได้พบกันโดยบังเอิญและร่วมเดินทางตามหามุขะฉินะการด้วยกัน เมื่อหายดีแล้วมุขะฉินะการได้เดินทางเพื่อไปที่บ้านของบะอิเกิน แต่กลับพบเพียงภรรยาของบะอิเกินจึงได้เดินทางมายังสะพานใหญ่ซึ่งตนได้นัดพบกับมะตะสะสะจิ แต่กลับพบอะเกะมิแทน เมื่อโอะทซุซึและโจทะโรซึ่งได้เดินทางมาเพื่อจะเจอกับ

มุขะฉินี่เห็นเหตุการณ์ดังกล่าวจึงเข้าใจผิดคิดว่ามุขะฉินี้มีความสัมพันธ์กับอะเกะมิ มุขะฉินี้ได้ปฏิเสศความรักที่อะเกะมิมอบให้ตนและเตรียมตัวเพื่อประลองกับเซะอิจึโรตามสัญญา

ภาคลม : เซะอิจึโรพ่ายแพ้ในการประลองฝีมือกับมุขะฉินี้และได้รับบาดเจ็บจนต้องตัดแขนออกข้างหนึ่ง ต่อมาเดินฉิโรซึ่งเป็นน้องชายของเซะอิจึโรได้ต่อสู้กับมุขะฉินี้เพื่อแก้แค้น แต่ก็ถูกมุขะฉินี้ฆ่าตาย ศิษย์ของสำนักโยะฉิโอะกะทั้งหมดซึ่งมีจำนวนนับร้อยจึงนัดประลองกับมุขะฉินี้ที่ทุ่งสะเนียะ มุขะฉินี้สามารถเอาชนะศิษย์สำนักโยะฉิโอะกะได้และฆ่าเกินจิโรบุตรชายของเกินชะเอะมงซึ่งเป็นลุงของเซะอิจึโรและเดินฉิโรตาย ส่วนมะตะสะสะจิจิที่คอยแอบอ้างชื่อเสียงของโคะจิโรนั้น ในที่สุดก็ถูกโคะจิโรจับได้และได้ลงโทษมะตะสะสะจิจิอย่างรุนแรง มุขะฉินี้หลังจากที่ได้ประลองกับฝ่ายโยะฉิโอะกะแล้วก็มีโอกาสได้รู้จักกับโคะเอะทซุซังข้างลับดาบที่มีชื่อเสียงและนางเมียวซุ มารดาของโคะเอะทซุ ทั้งสองคนได้ชักชวนให้มุขะฉินี้พักอาศัยอยู่ที่บ้าน เมื่อโคะเอะทซุชวนมุขะฉินี้ไปยังสำนักนางโถมที่มีชื่อเสียง มุขะฉินี้จึงได้พบกับทะกุอันหลังจากที่ไม่ได้พบกันเป็นเวลานาน ทะกุอันได้แจ้งให้มุขะฉินี้ทราบว่าโอะทซุและโจทะโรอาศัยอยู่ที่บ้านของขุนนางที่สนิทกับทะกุอันชื่อคะระซุมะรุ มุขะฉินี้ไปยังบ้านของขุนนางดังกล่าวแต่ไม่ได้เข้าไปเยี่ยมโอะทซุซึ่งนอนป่วยอยู่ข้างในบ้าน มุขะฉินี้ได้ฝากให้โจทะโรดูแลโอะทซุจนหายดี จากนั้นจึงเดินทางต่อจนได้พบกับนางโอะซุจิจิงพาโอะซุจิจิงเดินทางมากับตนด้วยโดยไม่สนใจกิริยาและคำพูดของนางที่กล่าวโทษและดูถูกมุขะฉินี้ เมื่อมุขะฉินี้แยกกับโอะซุจิจิงแล้วเขาได้เขียนจดหมายเพื่อนัดหมายกับโอะทซุและโจทะโร เมื่อทั้งสามคนพบกันจึงออกเดินทางมาถึงน้ำตก มุขะฉินี้เมื่อได้อยู่ใกล้กับโอะทซุจึงแสดงสัญญาญาณความต้องการทางเพศออกมาทำให้โอะทซุตกใจ มุขะฉินี้ซึ่งไม่เข้าใจความเป็นสาวพรหมจรรย์ของโอะทซุจึงรู้สึกสับสนและเสียใจในการกระทำของตนเป็นอย่างยิ่ง

ภาคท้องฟ้า : จากเหตุการณ์ที่น้ำตกทำให้มุขะฉินี้เดินทางนำหน้าไปก่อนโดยให้โอะทซุและโจทะโรเดินตามไปห่าง ๆ ทำให้มะตะสะสะจิจิลักลอบเข้ามาลักพาตัวโอะทซุหนีไป ส่วนโจทะโรถูกผลักตกเขา จนกระทั่งได้พบกับคะอิโสะซึ่งเป็นซามูไรที่หันมาทำการค้าแต่แท้จริงแล้วเป็นกบฏที่ลอบวางแผนฆ่าโชกุน คะอิโสะได้รับโจทะโรเป็นบุตรบุญธรรม ส่วนมะตะสะสะจิจินั้นหลังจากที่ลักพาตัวพาโอะทซุหนีมาก็ได้ขอคืนดีกับโอะทซุแต่นางไม่ยอมยกโทษให้ มุขะฉินี้เมื่อรู้ว่าโอะทซุและโจทะโรหายตัวไปจึงออกตามหาแต่ไม่พบ ต่อมากุขะฉินี้ได้พบและประลองฝีมือกับกอนโนะซุเกะที่มีความสามารถในการใช้กระบอง มุขะฉินี้สามารถเอาชนะได้แต่ไม่ฆ่ากอนโนะซุเกะ ทำให้เขาซาบซึ้งใจและกลายเป็นเพื่อนที่ดีคนหนึ่งของมุขะฉินี้ มุขะฉินี้ยังได้รับการทาบทามให้เข้ารับราชการจากซามูไรผู้หนึ่งแต่มุขะฉินี้ปฏิเสธ ซามูไรผู้นั้นแอบให้เหรียญทองจำนวนหนึ่งแก่มุขะฉินี้เป็นค่า

เดินทาง มุขะฉิเดินทางต่อมาและพบกับกระท่อมของนางโอะโคที่อาศัยอยู่กับโทะจิศิษย์ของ โยะฉิโอะกะที่ขโมยเงินของสำนักนี้มา ทั้งคู่ได้วางแผนลอบฆ่ามุขะฉิแต่มุขะฉิรู้ทันและเผาบ้าน ของทั้งคู่เป็นการสังเอน ในระหว่างนั้นนางโอะซุจิได้พบกับชะชะกิและทั้งคู่อาศัยอยู่ที่บ้านของ ยะจิเบโดยที่ชะชะกิเป็นครูสอนวิชาฟันดาบให้กับลูกน้องของยะจิเบ มุขะฉิได้รับอิโอะริ ชนในะซุเกะ เป็นศิษย์พร้อมทั้งได้สร้างบ้านและทำการเพาะปลูกในที่ดินที่แห้งแล้งเพื่อที่จะเอาชนะธรรมชาติแต่ ก็ไม่สำเร็จ กลายเป็นที่หัวเราะเยาะของคนทั้งหมดหมู่บ้าน จนเมื่อมีโจรมาปล้นหมู่บ้านและมุขะฉิเป็น ผู้นำชักชวนชาวบ้านให้ร่วมมือกันปราบปรามโจรกลุ่มนั้นได้สำเร็จ กอปรกับมุขะฉิสามารถ เอาชนะธรรมชาติพลิกผืนดินที่รกร้างว่างเปล่าที่เคยทำการเกษตรไม่ได้ให้เป็นพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ จึงทำให้มุขะฉิเป็นที่เคารพเลื่อมใสของคนในหมู่บ้านจนชื่อเสียงดังไปถึงขุนนางที่ชื่อชะโตะที่กำลัง หาผู้ที่จะมาเป็นครูดาบให้กับโชกุน แต่เมื่อชะโตะมาตามหามุขะฉิที่หมู่บ้านกลับพบว่ามุขะฉิได้ ออกเดินทางจากหมู่บ้านไปนานแล้ว

ภาคดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ : โคะจิไรต้องการที่จะเข้ารับราชการเพื่อต้องการ เกียรติยศและชื่อเสียงจึงเข้าเสนอด่วนกับขุนนางที่ชื่อทะคะโทะฉิและได้รับคัดเลือกเป็นครูดาบ ประจำตระกูล แม้ว่าโคะจิไรจะประสบความสำเร็จในการทำงานแต่ก็ผิดหวังในเรื่องของความรัก เนื่องจากได้เห็นหญิงสาวที่ตนชอบพอซึ่งก็คือ อะเกะมิอาศัยอยู่กับมะตะสะซะจิซึ่งเป็นผู้ที่เคยเอา ชื่อของตนไปแอบอ้าง ส่วนมุขะฉินั้นแม้โทะคะซึ่งเป็นทหารคนสำคัญของทะคะโทะฉิจะเสนอ ชื่อของเขาแก่ทะคะโทะฉิ แต่เนื่องจากนางโอะซุจิได้ปล่อยข่าวลือทำลายชื่อเสียงของมุขะฉิทำให้ เขาไม่ได้รับการคัดเลือกเป็นครูดาบ อย่างไรก็ตามมุขะฉิก็ได้พิสูจน์ความสามารถของตนให้เห็น จากการวาดรูปแก๊ก์ออกกล่าวดังกล่าว มุขะฉิยินดีที่ตนไม่ต้องเข้ารับราชการเพราะจะได้แสวงหา สัจธรรมตามที่ตนต้องการต่อไป ในตอนนี้บะอิเกินซึ่งความจริงแล้วเป็นพี่ชายของหัวหน้าโจรที่ มุขะฉิและมะตะสะซะจิได้ร่วมกันฆ่าตายเมื่อตอนที่อาศัยอยู่ที่กระท่อมของโอะโคหลังสิ้นสงคราม ได้ ตามมาแก้แค้นและถูกมุขะฉิฆ่าตายอีกเช่นกัน จากนั้นมีเหตุเข้าใจผิดทำให้มุขะฉิถูกทางการ จับกุม ในระหว่างนี้อิโอะริกับโจทะไรได้พบกันโดยบังเอิญขณะที่โจทะไรกำลังดำเนินการตามแผน ลอบฆ่าโชกุนของคะอิโสะผู้รับเขามาเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม ทั้งอิโอะริและโจทะไรได้รู้ความจริงใน ภายหลังว่าทั้งสองต่างก็เป็นศิษย์ของมุขะฉิ จึงคิดหาทางช่วยมุขะฉิออกมาจากที่คุมขังโดยได้รับความช่วยเหลือจากทะกุอัน ทะกุอันจึงได้ทราบแผนการลอบสังหารโชกุนจากโจทะไร และสามารถ ยับยั้งผู้ที่จะลอบสังหารโชกุนไว้ได้ซึ่งก็คือมะตะสะซะจินั่นเอง เหตุที่มะตะสะซะจิมีส่วนร่วมในแผนการ ครั้งนี้ได้เนื่องจากถูกคะอิโสะหลอกใช้ นอกจากนี้ยังสามารถจับกุมอะเกะมิผู้มีส่วนรู้เห็น และผู้บง การแผนการทั้งหมดคือคะอิโสะและพวกได้ทั้งหมด ทั้งมะตะสะซะจิและอะเกะมิถูกลงโทษด้วยการโบย

แล้วปล่อยตัวไป ทั้งที่ความเป็นจริงแล้วโทษของการลอบสังหารโซกุนมีประการเดียวคือประหารชีวิต

ภาครู้แจ้ง : หลังจากที่มุซุเมมิไม่ได้รับคัดเลือกในการเป็นครูดาบจึงเขียนจดหมายอำลาทุกคนเพื่อที่จะเดินทางไปแสวงหาสังฆกรรมแต่เพียงผู้เดียว เขาได้เปิดโรงเรียนสอนหนังสือแก่เด็ก ๆ ในหมู่บ้านแห่งหนึ่งโดยเปลี่ยนชื่อตัวเองเป็นมูกะ มุซุเมมิเดินทางมาอาศัยอยู่ที่หมู่บ้านแห่งนี้ก็เพื่อที่จะรอฟพบกับอาจารย์กูโดซึ่งเป็นพระเซ็นที่เคยสอนการนั่งสมาธิให้แก่มุซุเมมิและมะตะสะจิเมื่อหลายปีก่อน ทั้งสองต้องการความรู้เกี่ยวกับหนทางการแสวงหาสังฆกรรมจากอาจารย์กูโด มะตะสะจิหลังจากที่ถูกลงโทษจากทางการแล้วก็บวชเป็นพระเซ็น เปลี่ยนแปลงอุปนิสัยต่าง ๆ จนดีขึ้นกลายเป็นคนละคน และมาอาศัยอยู่ที่หมู่บ้านแห่งนี้เพื่อรอฟพบกับอาจารย์กูโดพร้อมกับมุซุเมมิ วันหนึ่งทั้งสองจึงได้พบกับอาจารย์กูโดเมื่อท่านได้เดินทางมาที่วัดประจำหมู่บ้าน มุซุเมมิได้ค้นพบสังฆกรรมจากอาจารย์กูโดว่ามนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของจักรวาล และการแสวงหาความเป็นเลิศในวิถีแห่งดาบนั้นจะต้องควบคู่กับการแสวงหาความเป็นเลิศในทางจิตวิญญาณ เมื่อได้รับรู้คำตอบเช่นนี้แล้วทำให้มุซุเมมิมีความมั่นใจในการประลองฝีมือกับโคะจิโรที่ได้มีการนัดหมายเกิดขึ้นก่อนหน้านี้ โคะจิโรเป็นผู้ที่ถูกลูกมือของมุซุเมมิตลอดมาและได้พูดใส่ร้ายให้คนอื่น ๆ ฟังว่ามุซุเมมิไม่ได้มีความสามารถอย่างแท้จริงในการประลองกับคู่ต่อสู้แต่ละคนที่ผ่านมา ดังนั้น การประลองฝีมือกับโคะจิโรในครั้งนี้เท่ากับเป็นการพิสูจน์ฝีมือให้โคะจิโรและคนอื่น ๆ เห็นว่ามุซุเมมิมีความสามารถอย่างแท้จริง ก่อนวันประลองฝีมือของมุซุเมมิ โอะทซุเดินทางติดตามเพื่อมาเจอมุซุเมมิยังเมืองที่จัดให้มีการประลอง โอะทซุเกือบถูกนางโอะซุชิงฆ่าตายแต่โจทะโรบังเอิญผ่านมาพบเข้าจึงช่วยชีวิตไว้ได้ โจทะโรจับนางโอะซุชิงไว้ในถ้ำเพื่อเป็นการลงโทษ แต่โอะทซุก็มาช่วยนางไว้ทำให้นางโอะซุชิงซาบซึ้งและสำนึกผิดจนกลับใจช่วยโอะทซุตามหามุซุเมมิ ในภายหลัง โอะทซุได้ทราบความจริงว่าอิโอะริศิษย์ของมุซุเมมิเป็นน้องชายแท้ ๆ ของตน ส่วนมะตะสะจิก็ได้สึกและกลับไปใช้ชีวิตกับอะเกะมิเมื่อรู้ว่าอะเกะมิได้ให้กำเนิดลูกที่เกิดจากตนและทำมาหาเลี้ยงชีพอยู่เพียงลำพัง ในวันประลองโอะทซุและมุซุเมมิได้พบเจอและปรับความเข้าใจกัน มุซุเมมิสัญญาว่าจะรักโอะทซุแต่เพียงผู้เดียวเท่านั้นแต่ก็ไม่ได้รับโอะทซุเป็นภรรยา หลังจากนั้นก็ได้ออกเดินทางไปยังเกาะที่นัดประลองฝีมือกับโคะจิโร มุซุเมมิสามารถเอาชนะโคะจิโรได้อย่างรวดเร็วโดยโคะจิโรเสียชีวิตในการประลอง

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวพรพันธ์ ชุมทอง เกิดเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2521 ที่จังหวัดตรัง สำเร็จ
การศึกษาระดับปริญญาตรี (ภาษาญี่ปุ่น) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2542
เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา
2544

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย